

PARAPSICHOLOGIJA NKVD TARNYBOJE

Dabar yra didelis susidomėjimas psichologija. Šis mokslas sparčiai pradėjo vystytis po pirmojo karo. Psichologai dirba klinikose, mokyklose, teismuose ir policijoje, tai pat didesnę įmonėse ir įstaigose.

Bet pastaruoju metu daug dėmesio kreipiamas į parapsichologiją, "extrasensory perception", į psichinius reiškinius, esančius už žmonių pojūčių ribų. Seniai pastebėta, kad žmoguje slypi kažkokios nežinomos jėgos, kad egzistuoja lyg radijo bangos, kurios perduodamos vieno žmogaus kitam ir pan. Nuo neatmenamų laikų tikėta visokiais burtais, virgamtinėmis jėgomis. Jomis pagrįstos visos senos religijos — Egipto, Asirijos ir Babilonijos, graikų, romėnų. Juk ir mūsų senovės žiniai nuovė kažkokias paslaptingas jėgas, valdančias pasaulį. Tikėjimas burtais, dvasiomis, raganais, "pikta akim" neišnyko ir šiandien. Pasitaiko ir išmokslintų žmonių, kurie valandas praleidžia prie spiritizmo staliukų, kreipiasi į ateities nusakytojus. Tebeveikia šamanai, visoki "guru" ir kt. Neišnyko tikėjimas prietarais, jis tebėra giliai įsiaknijęs žmonėse.

Ne vienas šviesuolis, išgirdęs žodžius okultizmas, telepatija, spiritizmas ir pan. skeptiškai nusisypso, laikydamas tat dėmesio nevertomis kalbomis. O vis dėl to retas kas nėra susidūręs su pranašingais sapnais, ar nujautimais, kad kažkas iš artimųjų mirė, ar jį ištiko nelaimė. Kartais apie kurį pažįstamą il-

gai negalvojama, o čia staiga prieš akis iškyla jo vaizdas ir įkyriai neapleidžia: už kelių dienų ateina iš jo laiškas, arba jis pats netikėtai apsilanko. Ar vėl staiga žmogų pagauna, be jokios žinomos priežasties, nerimas — nesyki pasitaiko progų patirti, kad tuo laiku kiti apie jį kalbėjo, gal kuo nors kaltino.

Iki šiol visus stebina galia, kurią Rasputinas veikė caro šeima ir jos aplinką. Kaip paaiškinti tokių kriminalistų, kaip Stalinas, Hitleris įtaką minioms ir jų kultą? Tikrai tuo, kad jie turėjo savyje kažkokią nuostabią jėgą, įėjus galėjo pavergti protus vienos iš kultūringiausių pasaulio tautų — vokiečių.

Yra žinoma, kad Stalinas šaukėsi įvairių ateities pranašautojų, kaip pagarsėjusį žydų tautybės mediumą Volfą Messingą, norėdamas sužinoti Lenkijos vyriausybės planus. Hitleris, taip pat visad apsisūpęs visokiais telepatais, tardavosi su tuo pačiu Messingu, o patyręs jo pranašavimą, kad Fuereis mirsiąs, jei žygiuos į Rytus, paskyrė 200,000 markių už jo galvą ir pagaliau liepė jį likviduoti.

Mokslininkai neabejoja, kad ir Rasputinas, ir Stalinas su Hitleriu ir daug kitų asmenų turėjo savyje neišaiškintas psichines jėgas. Nepaslapstis, kad esama aiškiaregių. Pavyzdžiui, po pirmojo karo garsėjo Olandijos pranašas Gerard Croiset, kuris iš nuotolio nusakydavo kur slepiasi policijos ieškomas kriminalistas arba pagrobtas vaikas, pavogtas

DR. VYTAUTAS P. DARGIS

ateinančią sekmadienį, gegužės 26 dieną, Lietuvių Tautinėse kapinėse Kapų Puošimo iškilmių metu pasakys turingą kalbą. Foto A. Račkauskas

turtas. Net JAV policija naudojosi jo nuostabiomis savybėmis.

Ypač domina telepatija — minčių perdavimas kitiems.

Nuo pat šio šimtmečio pradžios pradėta visus tuos reiškinius stebėti, tikrinti, registruoti. Ilgai psichologai su panika žiūrėjo į entuziastus, siekiančius šios rūšies tyrinėjimus įjungti į mokslinius psichologijos bandymus. Pagaliau nedrąsiai, neoficialiai leista prie kai kurių universitetų įkurti tuo tikslu laboratorijas. Dabar jau visose eilėse mokslo įstaigų vyksta extra sensorinės percepcijos (trumpai ESP arba Psi-23) ir graikų alfabeto raidė S tyrinėjimai). Psichologai jau šios srities nebeiškiria iš mokslo disciplinos ir gauna stebėtinus rezultatus! Dirba Europoje, Sovietijoje ir JAV. Apžvelgiami senieji prietarai ir daromos išvados, kad visi jie yra pagrįsti dar neišaiškinta bet tikra jėga.

Taip, ištikrųjų yra žmonių vizionierių, aiškiaregių. Alchemikai anaipol nebuvo vien maniakai, kurie bandė paprastus metalus paversti auksu, bet norėjo transponuoti, pasiekti aukštesnės pažinimo būklės (gal tai paveldėta iš senos, išnykusios civilizacijos?). Astrologai jau gilioj senovės pastebėjo ryšius tarp žmonių ir gamtos: asmenys, gimę tam tikroje dangaus kūnų, planetų konsteliacijoje turi tam tikrus būdo bruožus; mėnulio įtaka gamtai jau seniai mokslininkų pripažinta, juo aiškinami jūrų potvyniai bei atoslūgiai; ne tik senos bobelės, bet ir specialistai daržininkai žino, kad augalus sėti, sodinti, reikia per tam tikras mėnulio fazes; saulės ciklai, pasikartoją kas 7, 11, 35 ir 80 metų turi įtakos žemei; radiacija šiandien tiksliai matuojama. Aursviesa, kuri emanuoja iš kai kurių žmonių yra jau tam tikromis nuotraukomis užfiksuota (reikia, kad šventųjų aureolė paveiksluose tai ne menininko fantazija, bet jo tikrai matytas reiškinys!). Ekstrasensorinė komunikacija tarp žmonių ir net gyvulių — tikras dalykas: žvėrių treniruotojai, kaip žinomas Durovas, turi savyje kažkokią galią perduoti gyvuliams savo įsakymus, gėruoju priversti juos vykdyti savo valią. Gydymas tikėjimu irgi priskiriamas ESP kategorijai. Juo aiškinami stebuklingi gydymai Lurde ir kt., lygiai kaip ir menininkų įkvėpimas. Premonicijos — pranašingi sapnai, nelaimės nujautimai dažnai įrodo, kad jie yra ne atsitiktiniai, bet tikri reiškiniai. Spiritizmas suvedamas į psichokinetiką — jį kai kurių žmonių sugebėjimą proto galia judinti įvairius daiktus — daryta daugybė bandymų, kurie net užfiksuoti fil-

mose, kaip kai kurie asmenys vien proto bangomis judina pieštukus, metalinius daiktus, stiklines ir kt.

Skaitymas, matymas ne akimis — eksperimentai, įrodė, kad esama atsitikimų, kada akių funkcijas perima oda. Gal svarbiausia yra telepatija, kada vieno žmogaus mintys perduodamos kitam, arba kito skaitomos. Vandens, metalų žemėj iškojimas lazdele — jau neblaikomas pasaka. Nesyk mokslo aparatams neveikiant, specialistai šaukiasi ypatingą sugebėjimą turinčius individus.

Visų čia paminėtų ir daugelio kitų reiškinių (net burimas kortomis patraukė parapsichologų dėmesį) tyrinėjimų išvados: žmogus nėra mašina, jame slypi didžiulė, dar neiširta, kūno energija, mentalinis radjas, psichinis radaras. Kai žmogus galvoja — jo smegenys radiuoja (vienų toji radiacija silpna, kitų stipresnė, ji galinti būti išvystyta). Patirta, kad per telepatinę komunikaciją veikia ne tik smegenų bangos, bet ir pasikeičia kraujo cėlės. Yra iki šiol nežinomos bangos, gal magnetinis laukai, kurių laidai skirtingi nuo elektros laidų. Pavyzdžiui, telepatai gali komunikuoti per didelį nuotolį ir per vandenį, cementą...

Mūsų atmintyje atrastos radijo bangos pradžioje atrodė stebuklu. Dabar jauniems radijas, televizija yra kasdieninė būtenybė. Tad nenuostabu, jog ieškoma ir kitos rūšies bangų išaiškinimo ir palenkimo žmogaus valiai.

Tosios paslaptingosios bangos yra ir gyvulių pasaulyje. Buvo daryti štai kokie bandymai. Mokslininkai atskyrė nuo motinos mažus triušius ir pasiėmė juos į povandeninį laivą, o motiną paliko sausumoje, labai toli. Kai laivas pasinėrė į vandenyno gilumą, sutartu metu ir stebint abi juose pusėse, vienas po kito mažas triušius buvo užmušamas. Tuo pat momentu motinos smegenys, prijungtos prie tam tikro aparato, reagavo ir motina blaškėsi, nerimo. Yra neišaiškinti ryšiai tarp tėvų ir vaikų, tarp labai artimų asmenų, dar neištirta telepatinė transmisija.

Tyrinėjama įvairiais būdais: apklausinėjama žodžiu, raštu, radiacijos tikrinamos, nesyk jau kompiuterių ir įvairių sudėtingų mašinų pagalba. Pereitą pavasarį Chicagoj buvo sušaukti keli šimtai įvairių mediumų, raganų, burtininkų, čigonų, aiškiaregių, ateities pranašautojų. Mokslininkai stebėjo jų seansus, apklausinėjo, fotografavo, filmavo. Žinoma, rasta daug šarlatanizmo (todėl ir nestebėtinas skepticizmas šių reiškinių požiūriu), bet surinktieji duomenys analizuojami, tiriami.

(Bus daugiau)

Prostatos vėžys mirtinas vyrų priešas

Dr. T. R. Van Dellen straipsnyje "Prostate cancer: lethal enemy of men" rašo kad ta liga yra labai paplitusi piktybinė liga vyrų tarpe. Sulaukus 75 metų amžiaus tai yra liga No. 1 ir rorodo, kad šiai ligai amžius vaidina rolę.

Iki 50 metų ta liga retai tepasitaiko, get po tų metų ji sparčiai dažnėja. Kadangi ta liga JAV-bėse kasmet miršta apie 17,000 žmonių, dėlto kiekvienas vyras, peržengęs 60 metų amžiaus ribą turėtų atlikti egzaminaciją ar prostatos liaubos nėra voties. Jei nusišlapinant pastebi kokių pakitimų, nieko nelaukdamas kreipkis į daktarą.

Prostatos karcinoma (vėžys) gali būti jau ilgą laiką kaip atsiradęs, bet neaktyvus. Daktarai tai žino, kadangi, operacijos būdu prostatą pašalinant dėl kitos kitokios priežasties, dažnai randamas ligdas cėlių, primenantis prostatos vėžį. Tokie ligdai, medicinoje vadinami foci, gali būti atsiradę prieš metų metus, bet jokių simptomų nerodo. Jei juos palikti nepašalintus operacijos ar gydymo būdais, gali bet kada "atsibusti" ir migruoti į kitas kūno dalis. Šlaunų, stuburkaulio ir nugarkaulio apatinės dalies kaulai yra artimiausios kolonijos, kur prostatos vėžio cėlės mėgsta emigruoti.

Prostatos vėžys yra tuo savytiškas, kad jį labai paveikia lytiniai hormonai. Voties cėlės lygiai kaip ir sveikosios prostatos cėlės laikosi (minta) vyriškuoju hormonu — testosteronu. Moterų lytinis hormonas — estrogenas duoda visiškai priešingą efektą. Estrogenas, kad ir ne-

gydo piktybinės voties, bet jis ją padaro neveiklia.

Prostatektomija (visiškas prostatos pašalinimas) daromas kuomet daktaras įsitikina, kad prostatos vėžys tebesilaiko vietoje ir nėra paplitęs toliau nuo prostatos liaukos. Tokios operacijos pasitaiko dažniausiai, kadangi tik penktas nuošimtis vyrų, turinčių tokio tipo vėžį, tesikreipia laiku į daktarą. Mažesnis apimties operacija daroma kuomet votis pradeda kliudyti pūslės funkcijoms ir kuomet moteriškas hormonas neįstengia vėžio cėles sumažinti. Radiacijos terapija daroma atskirai arba kombinuojant kartu su hormonais.

PS. Kiekvienas suaugęs vyras turėtų net pakartotinai perskaityti mūsų gerojo daktaro Jono Adomavičiaus Naujienų 108 numeryje tilpusį straipsnį, pavadinimą "Prostatos vėžys".

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — MEMORIAL DAY

Sekmadienį, 1974 m. gegužės mėn. 26 dieną

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

IVYKS ISPŪDINGOS APEIGOS

1. Lygiai 11 val. ryto nuo Kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai gros dūdų orkestras, vadovaujamas muziko Petro Zalubos.
2. Komandieriaus Stanley Molio vadovaujamas Amerikos Legio Don Varnas poštas pagerbs žuvusius karius.
3. Solomir duetas giedos Estelle Bogden ir Ona Skeveritūtė.
4. Kalbės: Povilas Dilys, evangelikų reformatų kunigas.
Dr. Vytautas P. Dargis,
Frank Savickas, Illinois senatorius.
5. Programą praves Walter Slench, kapinių pirmininkas.

Dėmesio neturintiems automobilių! Lygiai 9 val. ryto nuo Universal Savings Loan, 18-ta ir Halsted St., išeis autobusas (Valley Transit School Bus). Jis sustos sekantiuose vietose: prie Milda Hall 32nd & Halsted, Darius - Girėnas Hall, 4416 So. Western Ave., ir prie Marquette Hall, 69th St. ir Western Ave. Atgal į Chicago nuo Kapinių vartų busas išeis 5 val. vakaro. Kaina į abi puses \$3.00. — Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečia dalyvauti ruošiamose apeigose

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown.

The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than five years. Now it's time to get your money working for you. Sign up today! (See the next page for details.)

The U.S. Government does not say for this advertisement. It is printed on a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The American Savings Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Chicagoje išpuosiai oxi puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psi. Kaina \$1.00.

J. Jasmiras, A KISS IN THE DARK. Pikanuskų ir intymų nuotykių aprašymai, patinai is gyvenimo Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psi. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasines poemos "Metai" poeto Nado Hasteno vertimas. Gražus leidinys. 127 psi. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriškai DLK vy, auto bruoža, paleiciant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psi. Kaina \$3.00. Kietas viršelias \$4.00.

Jaunimas su knyga yra tinkamas dovanos įvairioms progoms. Jas u kitas knygas galima isigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čeki u pinigų ne perlaida

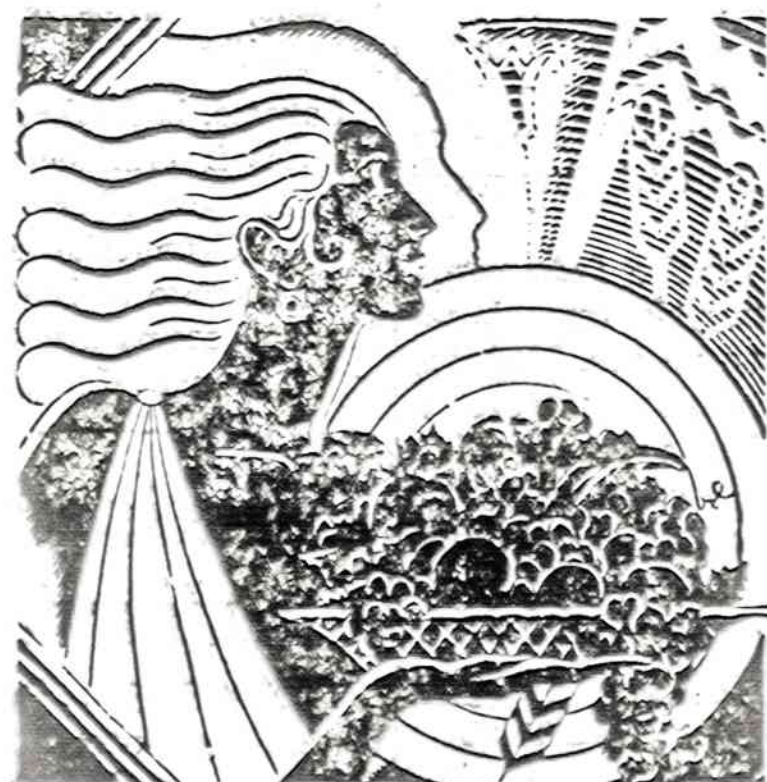
NAUJIENOS

1739 South Halsted Street (Chicago, Ill. 60608)

NAUJIENŲ

PAVASARINIS

PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Birželio mėn. 9 d.

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

DONELAIČIO MOKYKLŲS PENKIOLIKA METŲ

Vos ne priešais šv. Mergelės Gimimo lietuvių šventovės pagrindinį įėjimą, čia, netoli kampo Fairfield ir 69 os gatvės, stūkso didžiulis Fr. McKay mokyklos pastatas.

Vietos gyventojai amerikiečiai jau priprato matyti šeštadieniais kitus vaikus, nardančius per duris šen ir ten, priprato matyti kitus tėvus, ne jų kalba šnekančius, kimštinais prigrūdiančius savo autovežimiais gretimas gatves.

Štai, čia Kristijono Donelaičio Lituaništinės Mokyklos radusios prieglobstį, čia vienasys per savaitę girdėti kitas atžalyno klegesys, kitos kalbos žodžiai veržiasi į apylinkę.

Šie metai Kr. Donelaičio pradžios mokyklai jau penkiolikti, tikriaus sakant, rudenį, spalio 19 dieną minėsime šią gražią sukaktį.

Ne iš pat pirmųjų mokyklos įsteigimo dienų moksleiviams buvo įmanoma sudaryti tokias

puikias sąlygas, kokiose abi mokyklos, Žemesniosi ir Aukštesniosi, šandien gali pasigirti. Mokykla erdvi, klasės ir salės šviesios ir švarios, moky-mo ir mokymosi aplinkybės, aišku, irgi retai kur sutinkamos.

O to jaunimo jaunimėlio... Miela ir malonu akimis lydyti pačius mažuosius šešiamečius ir jau bręstančius penkiolikmečius.

Keturi šimtukai viso labo, — skaičius pasako, kad čia bus didžiausia lietuviška mokykla laisvajame pasaulyje. Buvo Maironio vardo Kanadoje, sutelkusi net šesetą šimtų, bet, kaip gaila girdėti ir matyti, šiemet, atrodo, jau ketvertos šimtų nepertlipa. Kur čia kaltė? Ar su-mažėjo lietuvių šeimos Kanadoje? Ar tėvai ir Bendruomenės atatinamos įstaigos nepakankamai energijos rodo?

Šalia pradžios mokyklos įsteigta ir vidurinė, šiais metais išleidžianti jau aštuntą lai-

KRISTIJONO DONELAIČIO ŽEMESNIOSIOS IR AUKŠTESNIOSIOS LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ VADOVYBĖ

Iš kairės į dešinę stovi: mokyklų vedėjas - direktorius Julius Širka, Žemesniosios mokyklos reikalams vedėjas pavaduotoja Irena Bukaveckienė, tėvų komiteto pirm. Regina Kučienė, pavaduotoja mokyklų parengimų reikalams Jonas Bagdonas ir vicedirekt. Danutė Bindokienė. Nuotrauka V. Noreikos

da abiturientų. Gana įdomiai sutapo: ir pradžios ir vidurinė išduos po 27 diplomus. O iš aukštesniąją baigusius, kaip ir kasmet, daug stos į Pedagoginį Lituaništinės Mokyklų Prie progos vertėtų prisiminti, kad donelaičiai davė, bent iki dabar, didesnę dalį studentų Institutui, ir kiti iš jų, baigę Institutą, grįžo pas mylimą Donelaičių jau ne mokiniais, o mokytojais. Ar gali būti gražiau?

Abiejų mokyklų steigėjas, pirmasis ir dabartinis pradžios mokyklos vedėjas ir aukštesniosios direktorius Julius Širka, amžinai jaunas, energingas, kupinas lietuviškų jausmų ir ypatingos meilės lietuviškajam atžalynui ir, be abejo, savo vadovaujamoms mokykloms. Čia jo didysis rūpestis, čia jo kelio pradžia ir pabaiga. Nemięgotų naktų, ilgų vakarų darbas — viskas mokyklai.

Iš meilės dirbamas darbas visuomet tikslesnis ir gražesnis. Tai jaučia ir patys vaikai: lengvai pasiduoda direktoriaus tarmam žodžiui, nors jis būtų kada ir kietesnis, bekompromisinės drausmės ieškantis mokykloje.

Mokyklų vadovybė sudaro, be pačio direktoriaus, dar Žemesniosios Mokyklų reikalams vedėjas pavaduotoja Irena Bukaveckienė, tėvų komiteto pirm. Regina Kučienė, pavaduotojas mokyklų parengimų reikalams Jonas Bagdonas ir vicedirektorius Danutė Bindokienė. Jų ir visų kitų mokytojų nuopelnas mokykloms ir iš viso lietuviškajam švietimui ir auklėjimui milžiniškas. O tų mokytojų besama 32.

Vienas svarbiausių vadovybės sprendimų, rodantis direktoriaus ir kitų susipratimą — ne iš tolo nežvilgtelėjimas į netinkamus mūsų atžalynui vadovėlius. Nei "Rūtelė", nei "Tėvų nameliai brangūs" mokykloje vietos nerado, ir kaip pats direktorius tvirtina, niekad neras. "Nesuprantu, ko bėgome iš Lietuvos, jeigu dabar tokį okupantinės propagandos vadovėlį priimtume", aiškina J. Širka.

Toliau malonus direktorius pasakoja apie gerus santykius su vietos švietimo įstaigomis, Board of Education, ko jis negalėtų pasakyti apie santykius

ANASTAZIJOS TAMOŠAITIENĖS PARODA

Nuo gegužės 17 iki 31 d. Goethe Institute, Ottawoje, Kanadoje (35 O'Connor St.) vyksta Anastazijos Tamošaitienės kilmų ir gobelenų paroda. Parodą surengė ir globoja Kanados Lietuvių Bendruomenė Ottawoje ir valstijos sekretoriaus įstaiga.

Dail. Anastazija Tamošaitienė ir dail. Antanas Tamošaitis Kanados, o ir lietuvių visuomenei yra gerai žinomi menininkai. Dail. Anastazija Tamošaitienė gimė Vainute, Zemaitijoje. Baigė Kauno meno dailės mokyklą. Studijas gilino Švedijoje, Austrijoje ir kituose meno kultūros centruose. Dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsieniuose Paryžiuje, Berlyne, New Yorke, Kanadoje ir kitur. Parodose buvo apdovanota aukso medaliais už savo išradimą kūrė: tapybą ir audimus.

Be kilmų kūrybos, dail. Tamošaitienės tapybos stilius savitas ir įdomus tuo atveju, kad abstrakčios ornamentikos formos, kokios randamos kilimuose, pereina į laisvą tapybinę techniką, sudarydamos integralias

su LB švietimo Taryba, iš kurios negaunama jokios paramos. Visa mokyklų išlaikymo našta užgulusi ant tėvų ir mokytojų pečių. Jiems, mokytojams, mažulytės algos sudaro tūkstantį per mėnesį, nuoma už mokyklą — daugiau kaip \$800 per mėnesį. Bendrai mokyklų išlaikymas per metus sudarytų dvidešimties tūkstančių sumelę. Žinoma, gaunama ir aukų. Lietuvių Fondas, nors kiek buvo dėta pastangų, nepripildė prie donelaičių išlaikymo.

Su švietimo Taryba buvo kelis kartus mėginta sueiti geruosa santykiuosna, bet, deja, iš jos pusės nebuvo parodyta jokio noro bendradarbiauti su didžiąja mokykla.

"Neužmirškite apie tryliką-ją Donelaičio mokyklų Pavasario šventę. Ji šiemet ruošinama Bučo sodyboje birželio 2-ją dieną, antrą valandą popiet. Visuomenę kviečiame atsilankyti. Taip pat, kviečiame visus į mokyklų metų užbaigtuves savaitę vėliau, birželio 8 dieną, 10 val. iš ryto. Visuomenė pati galės susipažinti su tvarka, mokytojais ir mokiniais, su bendra aplinka ir susidaryti savo sprendimą. Pamatykite mūsų jaunuosius mokytojus, sudarančius 85 nušimčius visų mokytojų. Jie nori, ir jiems reikia parodyti didesnio pritarimo, nes juose glūdi mūsų ateitis", aiškina energingas direktorius.

Mokyklų tėvų komitete šiais metais net 10 asmenų: Regina Kučienė (pirm.), Bronius Polikaitis (vicepirm.), Jūratė Variakojienė, Rima Reklaitienė, Albina Ramanauskienė, Antanas Luneckas, Aldona Pavilionienė, Bernardas Vindašius, Sofija Pranckevičienė ir Edvardas Pocius.

Ilgiausių metų!

tais. Abstraktus ekspresionizmas jai yra lemiamas estetiškas momentas. Būsimam kūriniui menininkė gerai pasiruošia, išmąsto, apsvaisto gamtos apraiškas ir derina jas su dekoratyviniais elementais. Vieno progos menininkė taip išsireiškė:

"Mano idealas yra sukurti meno kūrinį su menine tikrove. Kūryboje noriu išreikšti lietuvių liaudies meną, nes man tokie kūriniai yra didingi dailės kelo džia. Kultivuojant lietuvių liaudies meną, gimsta mano tapybos darbuose moderniojo meno principai. Lietuvių liaudies dailėje aš visad ir visur įžiūriu modernizmo pradus. Lietuvoje dailės ornamentika abstrakti, moderniai stilizuota, spalvos ryškios ir kontrastingos. Čia nieko nerandu realistiško. Iš lietuvių liaudies dailės į modernųjį meną lieka tik vienas žingsnis pirmyn".

Dail. A. Tamošaitienės kūryba nesiriboją siaura šaka, bet reikiąsi platesniu mastu. Apie gobelenų kūrybą Birutė Nagienė Tamošaitienės parodos kataloge įvadė pasisako:

"Tačiau siūlai, jų įvairi tekstūra, pirštų narstyimas tarp apmetimų dailininkei yra neatsi-

DEIMANTŲ KASYKLOS ARKANSASE?

Vienas Arkansas gyventojas L. E. Owens iš Des Arc, Ark., praeitį sekmadienį Crater of Diamonds State Parke rado gelsvos spalvos deimantą, kurs buvo įvertintas \$2,000 iki \$3,000. To parko superintendentas pareiškė, kad tas deimantas sveria daugiau kaip du karatus.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų tebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūrimo formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Jozė, EILERAIČIAI IR RAIŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vainas Jonikas, LYEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtą lietuvių senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE. Eilė lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO **7 1/2%**

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME...

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formate psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

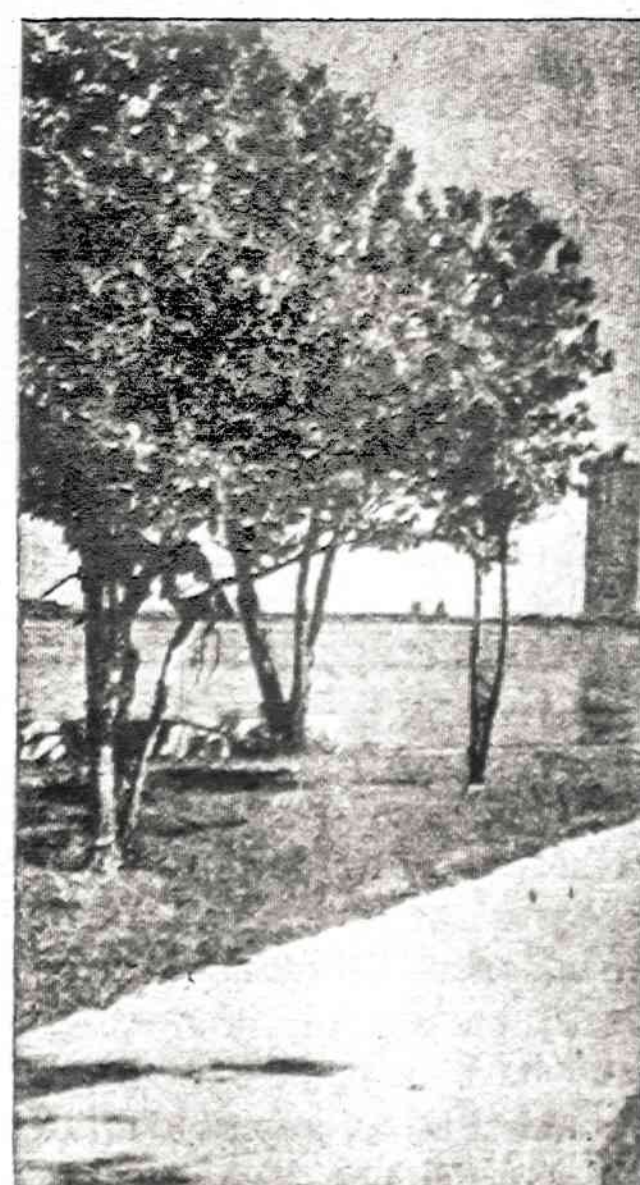
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$24.00
pusiui metų \$13.00
trimis mėnesiais \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00

Kitoje JAV vietoje:

metams \$22.00
pusiui metų \$12.00

trims mėnesiams \$6.50
vienam mėnesiui \$2.50

Užsieniuose:

Metams \$25.00
pusiui metų \$14.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Brazinskių smūgis sovietų imperijai

Pranas ir Algirdas Brazinskai, tėvas ir sūnus, kirtu sovietų imperijai skaudų smūgį ir pajėgė atspalaiduoti nuo tarptautinio sovietų slobino čiulptuvų. Praeitą antradienį turkų teismas, kelis kartus svarstęs ir atidėdinęs bylą, pritaikė naujai turkų prezidento pasirašytą amnestiją įstatymą ir paskelbė Turkijon atvykusius du lietuvius laisvais žmonėmis.

Komunistinė sovietų valdžia išleido milijonus rublių, ji klastojo ir rinko Brazinskus inkriminuojančią medžiagą, ieškojo turkų teisės specialistų, siuntė kaltinimus į Ankarą, o geriausius savo tarptautinės teisės žinovus siuntė į turkų aukštesnį teismą, bet turkų teismas sovietų kaltinimais nepatikėjo. Turkų teisėjas paklausė sovietų profesorius, ar Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma? Sovietų profesoriai turėjo visiems žinomą faktą pripažinti. Bet sovietų ekspertai tuojau paaiškino, kad patys lietuviai prašė sovietų valdžią įjungti Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Tada turkas teisėjas dar paklausė, ar lietuviai prašė prijungti Lietuvą, kai jie buvo nepriklausomi, ar jie prašė, kai Lietuvoje buvo sovietų karo jėgos? Sovietų specialistai negalėjo suklustoti šio atsakymo, jis visiems yra žinomas. Turkų teisėjui užteko jų atsakymo, kad nuspremtą visą Brazinskių bylos eigą ir dviejų kovotojų likimą.

Sovietų valdžia darė įtakos į Turkijos teismus, ieškojo ryšių su teisėjais, siuntė savo ekspertus, samdė geriausius turkų advokatus, bet visos jų pastangos nuėjo niekais. Turkų teismas, nenorėdamas užpildyti didelio kaimyno, kreipė dėmesio į sovietų valdžios atstovų reikalavimus. Rusai prašė sprendimą atidėti, kol jie paruos kaltinamąją medžiagą. Turkai sutiko palaukti. Ekspertai prašė turkų teismą atidžiai peržiūrėti gautus dokumentus. Turkai bylą atidėdinėjo ir dokumentus atidžiai skaitė. Rusai nustebo, kad turkų teisėjai, peržiūrėję visą kaltinamąją medžiagą, paruoštą sovietų policijos ekspertų ir perskaitę sovietų valdžios organizuotuose mitinguose sakytas kalbas ir priimtas rezolucijas, vis dėlto nekrepė dėmesio į sovietų policijos suklustotus dokumentus. Turkų teisėjas dar paklausė sovietų ekspertų, ar lietuviai turi teisę laisvai išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos? Sovietų ekspertų atsakymas buvo miglotas. Bet tas atsakymas nusprendė turkų teismo sprendimą. Rusams paviko bylą vilkinti, bet tas vilkinimas neprivertė turkų teismo keisti pagrindinį sprendimą.

Sovietų Sąjunga minėjo kelias svarbias valstybines sukaktis. Su didele pompa buvo paminėta ir Sovietų Sąjungos įsteigimo sukaktis. Ta proga buvo paskelbta amnestija kriminaliniam sovietijos elementui, bet amnestija nepalietė politinių kalinių. Kiekvienam aišku, kad Brazinskai yra politiniai tremtiniai. Sovietų valdžia būtų galėjusi pritaikyti jiems amnestiją, bet sovietų valdovai niekad politiniams savo priešams jokios amnestijos neskelbė ir neskelbia. Turkijos respublika taip pat minėjo savo 50 metų sukaktį. Ji paskelbė plačią amnestiją. Amnestija palietė ir Brazinskus. Turkijos teismas, turėjęs dar kartą svarstyti Brazinskių bylą, josios nesvarstė. Jis nerado reikalo jos svarstyti, nes Brazinskams buvo taikomas amnestijos įstatymas. Turkų teismas pripažino Trabazono taikos teisėjo sprendimą, kuris Brazinskus pripažino politiniais tremtiniais, bėgusiais nuo Lietuvą pavergusio priešo.

Brazinskai padarė du nepaprastai svarbius dalykus: jie visam pasauliui parodė, kad sovietų karo ir policijos jėga nėra visagalinti. Sovietų valdžia kontroliuoja kiekvieną šaunamą ginklą. Brazinskai, smarkiai persekiojami pavergetoje Lietuvoje, rado sau kelią į Kaukazą, ten įsigijo ginklų, nuginklavo sovietų aviacijos karininkus ir privertė juos skristi į artimiausią Turkijos aerodromą. 1970 metų spalio 15 d. Brazinskai, skrisdami iš Batumo į Suchumą, privertė sovietų karininkus nuvežti juos į Trabazoną ir paleisti. Turkų policija pasveikino atvykusius lietuvius, turėjusius drąsos palaužti sovietų aviacijos karininkų priesaiką ir ginti mažos gyventojų grupelės diktatūrinę valdžią.

Savo pasiryžimu ir ištvermingumu Brazinskai palaužė ir tarptautinę sovietų valdžios galią. Ne vieną kartą atrodė, kad turkai nepajėgs atsispirti sovietų spaudimui. Rusai bandė naudoti visas priemones turkų valdžiai gąsdinti ir spausti. Rusai nenorėjo išleisti turkų karininkų, lydėjusių amerikiečius ir nuklydusius į Van ežero pakraštį, lydėjusių armėnų teritorijas, bet turkai šaltai ir ramiai atmetė sovietų šantažą. Turkai juos atmetė, nes jie pažino abu Brazinskus, atakliai kovojančius prieš naujai tiesiamas tarptautines sovietų pinkles.

Brazinskai, įveikę sovietų policiją, pasienio sargus ir sovietų lėktuvus prižadėjusius ginti aviacijos karininkus, ryžosi įveikti ir tarptautinę sovietų galią. Pirmon eilėn jie įtikino turkus, kad Sovietų Sąjungon grįžti jie nenori. Jiems geriau žūti, negu patekti į sovietų policijos rankas. Jie rašė laiškus užsienyje gyvenantiems lietuviams ir prašė jų pagalbos. Jie pajėgė talkon įtraukti Vliką ir Amerikos Lietuvių Tarybą. Jiems talkon nuėjo ir Balfas. Jiems padėjo ir privatūs asmenys. Amerikos ir viso pasaulio lietuviai siuntė telegramas ir laiškus turkų įstajoms ir valdžios atstovams, prašydami globoti laisvės siekiančius Brazinskus. Turkai užtruko, bet Brazinskių neatidavė sovietų budeliams.

Lietuviai niekad neprivalo užmiršti, kad turkai yra garbingi ir geri žmonės. Jiems patiems teko atakliai kovoti prieš sovietų ekspansiją. Savo teises jie apgynė ir kuria nepriklausomą gyvenimą. Turkai sovietų grasinimų nenusigando. Jie gina savo teises ir padeda tiems, kurie ryžtasi kovoti už savo krašto laisvę.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

ti (buvo ir šiam reikalui pagamintos, vadinamos medinės švirkštynės). Spiečiančios bites susimesdavo čia pat ant kurio nors medžio šakos, bet buvo ir taip, kad spiečius pakilęs virš trobų, nuskrisdavo viršum kaimyno Rimšos sodybos ir taip toliau... Susijaudinęs tėvukas tuomet sakydavo: "Na, tai jau Gižų liepyne bus susimetusios". Kai tėvukas bites kopinėdavo, medų imdavo, tai man reikėdavo, laikyti dūlį (uždaro, bet skylėto samčio pavidalo skardos įrankis su degančiais, rūkstančiais piaulais — medžio pušėlais viduje). Be to, reikėdavo bites dūlinti — pūsti dūmus, kad jos nubėgtų nuo korio. Šis bičių dūlinimas man nebuvo malonus, nes dūmai grauždavo akis. Bet, kai užsimovęs ant galvos apsauginį sietelį, dūlindavau, buvo malonu didžiulis, kad štai ir aš jau bitininkas. Be to, kopinėjęs bites ir medaus valgydavau, kiek norėdavau. Dūlio piaulų atsargai sudaryti eidavau su tėvuku į galulaukyje buvusį Mardukų mišką. Reikėdavo ieškoti išpuvusių kelmų ir iš jų lupti pušėlius (piaulus). Šis darbas man nepatiko, bet prie kelmų rasdavau uogų (žemuočių) ir grybų (rudmėsių net baravykų).

Tėvukas medų supildavo į liepines (iš liepos medžio išduobtus asocius). Liepinės tėvukas pats pasidarydavo. Idomu buvo matyti, kaip jis storą ir apie 2 pėdų ilgumo liepos rąstą pagal galuose skriestuvą (cirkelį) nubrėžtus apskritimus iš lauko tiksliai nudroždavo, nulygindavo. Taip nulyginto rąsto vidų pagal kiek mažesnius apskritimus galuose išduobdavo: labai storu grąžtu iš-

ilgai vieną greta kitos kiaurai išgręždavo skylės, likusią tarp skylių medieną kaltu prašalindavo; šiuo būdu sudaryto tuščio vidaus paviršių jau atitinkamu įrankiu, kaisena vadinamu, tiksliai iki sienelės reikiamo storumo išdroždavo — iškaišdavo (kaišena — apyrankės pavidalo plieninis su aštriu kraštu ir kotu įrankis). Įdomiausia betgi buvo matyti, kaip tėvukas liepinės vidaus gale išgręždavo graižtuvą dugnui įdėti ir patį dugną tiksliai pasidarydavo, nors čia reikėjo ir geometrijos: reikėjo žinoti, kad įbrėžto į apskritimą taisyklingo šešiakampio kraštinė yra lygi apskritimo spinduliui. Tėvukas čia elgdavosi taip: skriestuvą (cirkelį) jis apytikriai praplešdavo tiek, kad, dedant į liepinės graižtuvą (apskritimą) skriestuvą kojelės ir paeiliui kartojant, prapleštas skriestuvas tiksliai tilptų šešis kartus. Skriestuvą atitinkamai glaudindamas ar praplešdamas, reikiama praplėtimą atrodavo, na, ir vieną skriestuvą kojelę įrėmęs, antrąja kojele nubrėždavo apskritimą, tiksliai atitinkantį dugno didumą. Tėvukas ir avilus (levickinius) pats mokėjo pasidaryti.

Kai aš pradėjau mokslą Marijampolėje, tai, kai po atostogų iš tėviškos išvykdavau į gimnaziją, tėvukas mano išlaidoms duodavo sidabrinį dešimtuką (10 kapeikų). Bene 1901 m. po Kalėdų atostogų tėvukas man davė jau ne dešimtuką, o 20 kapeikų sidabrinuką. Neilgai trukus mano tėtė, atvykęs į Marijampolę, pasakė, kad tėvukas numirė. Gaila man buvo tėvuko. Ir tajį dvigubą sidabrinuką jis man davė, tarsi nujausdamas, kad

DR. Z. DANILEVIČIUS

NELEISTINA IR NEATLEISTINA

Dr. Zenonas Danilevičius, Amerikos Gydytojų Draugijos leidžiamo ir plačiai skaitomo žurnalo JAMA redaktorius ir įtakingas lietuvių katalikų veikėjas pasirašė bendradarbiauti Naujienuose. Džiaugiamės Dr. Danilevičiaus ryžtu. Kartu norime užtikrinti naują mūsų bendradarbių, kad jis niekieno neprievartauojamas, galės laisvai pasisakyti visais svarbesniais visuomeninio gyvenimo klausimais, kaip jis pasisako visa eilė kitų lietuvių inteligentų.

N. Redakcija

Draugo kultūriniam priede (geg. 4 d. 1974) buvo atspausdintas straipsnis, pavadintas "Kai Vėliava Pamirštame Stieba" ir pasirašytas "k. brd.". Atrodo, kad tas akronimas yra paties kultūrinio priedo redaktoriaus. Tame straipsnyje iškeliami idomių minčių.

Pirmiausia — siūloma daugiau vertinti kultūrinius darbus. Šita sugestija yra sveikintina.

Toliau — autorius siūlo prie garbės stalo sodinti ne vien visuomenininkus, bet ir kultūrinius. Iš esmės ir šis pasiūlymas nėra blogas. Tačiau krinta dėmesinis, kad autoriui nepatinka iliustracija — fotografija, telpanti tame pačiame lape, kaip ir jo straipsnis. Toje fotografijoje matomas garbės stalas, pilnai apsidotas svečiais, kurių nė vieno negalima apibūdinti esant grynai visuomenininku, kultūrininku, ar kitokiu. Tie garbingi lietuviai yra nusipelnę visuose lietuviškos veiklos baruose. Nagi, norint prie to garbės stalo patalpinti dar kelis "grynus" kultūrinius, tektų kuriuos nors iš ten esančių nuo to stalo pašalinti. Tad ką gi autorius siūlytų išmesti: vyskupą, VLIKo pirmininką, prelatą Balkūną ar ką kitą? Ar čia kartais neįveltas ir truputis politikos? Gal kai kurių "grynų" kultūrinių pasaulėžiūra autoriui artimesnė? Aš gi toje fotografijoje nematau nė vieno, kuris prie to garbės stalo sėdėti netiktų!

Be — tiek to, tai vis menses svarbos svarstymai.

Svarbiausia, ir net gana skaudus yra trečioji tame straipsnyje iškelta mintis, kuri, lyg raudo nuo siūlo, eina per visą to rašinio tekstą. Tai autorius pareiškimas, kad didingas stiebas, pastatytas lietuviškai vėliavai prie Marquette Parko parapijos bažnyčios ir mokyklos išskirti, yra visai bereikšmis ir nereikalingas. Gudriom pašaipom apie stiebą pakalbėjęs, autorius piktinasi, kad ir pati lietuviškoji vėliava, iškelta ant stiebo, garbinama "kaip stiebas".

Jau čia, bekalbant apie kotą, nuo koto ir nušnekėta. Prieš kelerius metus Amerikos hipiai ir komunistų kurstomi ilgaplaukiai, tuo laiku dar protestuodami prieš Vietnamo karą

visaipr niekino ir net degino Amerikos vėliavą. Vėliava ata kuota, kaip esamos santvarkos simbolis. Dabar gi mūsų kovos už Lietuvos laisvę simbolis, lietuviškoji trispalvė, atakuojama mūsų pačių kultūrininkų šulo!... Kas gi to galėjo tikėti?

Regis, reikėtų džiaugtis, net didžiuliais, kad čia, svetima me krašte, prie mums brangios lietuviškos bažnyčios ir mokyklos, leidžiama išskirti mūsų tautinę vėliavą. Kaip galima šitos vėliavos įrengimą lyginti su amerikoniškų vėliavų kėlimu prie krautuvų ir fabrikų? Amerikoje vėliava kitaip traktuojama ir populiarinama, bet mums mūsų trispalvė šiandien yra brangiausias mūsų valstybės ir jos laisvės simbolis!

Autorius turbūt žiūrėjo "stabo garbinimą" tame, kad didžiulės lietuvių minios akivaizdoje klebonas, parapijos kunigas ir vienintelė legali Marquette Parko LB skyriaus valdyba iškilmingai tą vėliavą įvesdino parapijos istorijon. Klebonas ja gražiai pašventino, gerb. p. Lietuvos Generalinė Konsulė tarė jaudinančią žodį, minia sugiedojo tautos himną. Tai kas čia autoriui galėjo nepatikti? Gal jis kiek savos politikos įvėlė, susijaudinęs, kad vėliavą ir jos stiebą įrengė ir istorijon įvesdino ne jo politinės grupės žmonės?...

Tiesiog sunku suprasti, kaip šitoks vėliavos, Lietuvos laisvės simbolio, niekinimas galėjo pasirodyti Draugo, lietuviško ir neva katalikiško dienraščio skiltyje. Šitoki netaktą galėtume tikėtis rasti tik nebet okupantui pataikaujančioje spaudoje!

Sunku įtarti, kad toks tautinės šventenybės, lietuviškos trispalvės, paniekinimas būtų padarytas sąmoningai. Suti kime, kad tai tik neapgalvotas "paslydimas", vien tik nesusi pratinas. Jei autorius norėjo akcentuoti kultūrinių pasireiškimų svarbą, palygindamas lietuviškoji vėliava, iškelta ant stiebo, garbinama "kaip stiebas",...

Nueita per toli. Draugas tu-

Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim gavo Tarptautinio Valstybininko titulą iš Pasaulio Reikalų Tarybos, kuri premiją jam įteikė Philadelphiaje.

rėtų nusistatyti, kurios linijos jis laikosi. Tokios "k. brd." mintys laikraščio skiltyse įveidžia visų lietuvių jausmus. Del tokio elgesio tylėti negalima. Tai neleistinas ir neatleistas pasielgimas!

Fordas pranašauja didelį pabrangimą

Ford Motor Co. pirmininkas Henry Ford II kalboje kompanijos akcininkų metiniame susirinkime Detroite pareiškė, kad ateinančiais metais už naują automobilį teks mokėti papildomai \$800 daugiau. Pabrangimo priežastis būsimi federalinės valdžios reikalavimai įvesti automobiliams įvairių daug kaštuojančių patobulinimus. Dėl 1968 metais išleistų reguliacijų jau dabar perkant naują automobilį tenka mokėti apie \$400 daugiau. Nėgana to, Fordas spėja, kad "ateinančiais metais" automobiliai pabrangs iki \$1,200.

Patenkinti valdžios reikalavimus švaros ir saugumo standartus Nixono administracija terminą iš 1977 nutęsusi iki 1978 metų, bet ir iki to laiko ji kompanija negalėsianti visų reguliacijų patenkinti.

Fordo kompanija per pirmąjį šių metų burtinį padarėsi už General Motors geresnį biznį — Fordas per tą laiką turėjo pajamų \$124 milijonus, o Gen. Motors korporacija tik \$120 milijonų. Bendrai, per visas JAV šiemet automobilių būsia parduota apie 9.7 milijonus; 1973 metais parduota rekordinis skaičius — 11.4 milijonų automobilių.

Fordas spėja, kad infliacija ateinančių rudenį palengvėsianti ir kompanijos pelnas padidėsias.

PRAEITIS APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

5

Dėl to buvau viso širšių lizdo užpultas. Nors per sietelį jos į veidą man negalėjo įgelti, bet pri-lindo jų po palaidais marškiniais ir gėlė į nugara, į krūtinę, kiek norėjo. Susidarė man mirtinas pavojus, nes, kur bebėgsi, ir širšės neatstos. Nutariau gelbėtis sodo pakraštyje buvusioje Rausvėje — pasinardinti vandenyje. Sušlapę marškiniai prilipo prie odos, ir buvusios po marškiniais širšės, pačios prilipdomos, dažniau gelė. Reikėjo kentėti. Virš vandens buvęs spiečius pagaliau išsiskirstė, na, ir po marškiniais buvusios širšės gavo galą — prigirė. Gerokai ilgai teko kentėti dėl sugeltos nugaros ir krūtinės, iki sutinimai išnyko ir pasveikau. Nutariau širšės galutinai sunaikinti. Vieną vakarą įkaitinau iki virimo didoką puodą vandens ir, kai visai sūtemo, nusinėjęs prie kelminio avilio su miegančiom širšėmis, visą verdančio vandens puodą supyliau į lizdą. Rytojaus rytą radau ten tik tai šlapia purviną vietą.

Tėvukas buvo labai įsimylėjęs į bites. Kai bitės, bėginėdamos ant jo plikų rankų, ne kartą jam įgeldavo, ir rankos sutindavo, tai neteko girdėti, kad skūstusi, ar matyti, kad būtų nepatenkintas. Kai bitės jo bityne spiesdavo, tai tėvukas šlakstydavo jas vandeniu ir, atsiklaupęs viduryje bityno, poteriaudavo, kad bičių spiečius neišskristų. Patikdavo ir man į spiečiančias bites vandenį švirkš-

paskutinį kartą su manim atsisveikina.

Kova ir lenktynės su mirtimi

Kalėdų trečią dieną mūsų krašte ūkiuose pasibaigdavo samdinių (vyrų ir merginų) tarnybos metai. Buvo išmokamos algos, tariamasi, kurie pasiliks ir sekantiems metams, kurie nepasiliks, bet visi išeidavo 2 — 3 savaitėms atostogų su vadinamais paviržiais (duonos kepalais ir kitų maisto produktų priedais). Ūkininkai savo ūkiuose tuomet pasilikdavo patys vienai. Jiems, vieniems reikėdavo atlikti įprastinius, būtinus kasdienybės darbus: arklių, galvijų bei kitų gyvulių šėrimą ir priežiūrą. Galėjau tuomet būti jau aštuonerių metų vyras ir 3-čios Kalėdų dienos vakare tėtėi pasakiau, kad ryt iš ryto ir aš eisiu arklių šerti, kad mane anksti pažadintų, prikeltų. Tėtėi buvau prikeltas, ir nuėjau į arklių tvartą. Kaip būdavo įprasta, atidarius tvartą arkliai buvo paleisti ir išbėgo į Rausvę atsigtirti. Tuo laiku, kai arkliai buvo prie Rausvės, tėtė tvarkė, valė lovius, pylė pašarą, aš per tvarto slenkstį varčiau maišą su akseliu (smulkia piauštytais šiaudais). Tarsi taip reikėjo, kad šį momentą parbėgtų atsigtirę arkliai, ir vienas jų, šokdamas per tvarto slenkstį, spyrė man į galvą: nuvirtau, netekdamas sąmonės, su krauju iš burnos ir ausies. Tėtė tuojau mane nunešė į kambarį, paguldė į lovą ir, visu skubumu pasikinkęs į rogutes mane spyrusį arklių, varė šį nelabąjį, kiek tik įmanoma, į Pilviškus parvežti daktarą (St. Matulaitį).

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJOS, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais nuo 1-5, sekmadieniais, 1-5 val.
ir šeštadieniais, 1-5 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL-KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

2750 WEST 71st ST.

Tel.: 776-3717

Neatsiliepęs — skambinti

846-3900

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Kitu laiku tik susitarus.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradieniais, 1-4 val. vak. ketvirtadieniais, 1-4 val. vak. penktadieniais, 1-4 val. vak. šeštadieniais, 1-4 val. vak. sekmadieniais, 1-4 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, 1-4 val. vak. ketvirtadieniais, 1-4 val. vak. penktadieniais, 1-4 val. vak. šeštadieniais, 1-4 val. vak. sekmadieniais, 1-4 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. V. TUMASONIS, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195.

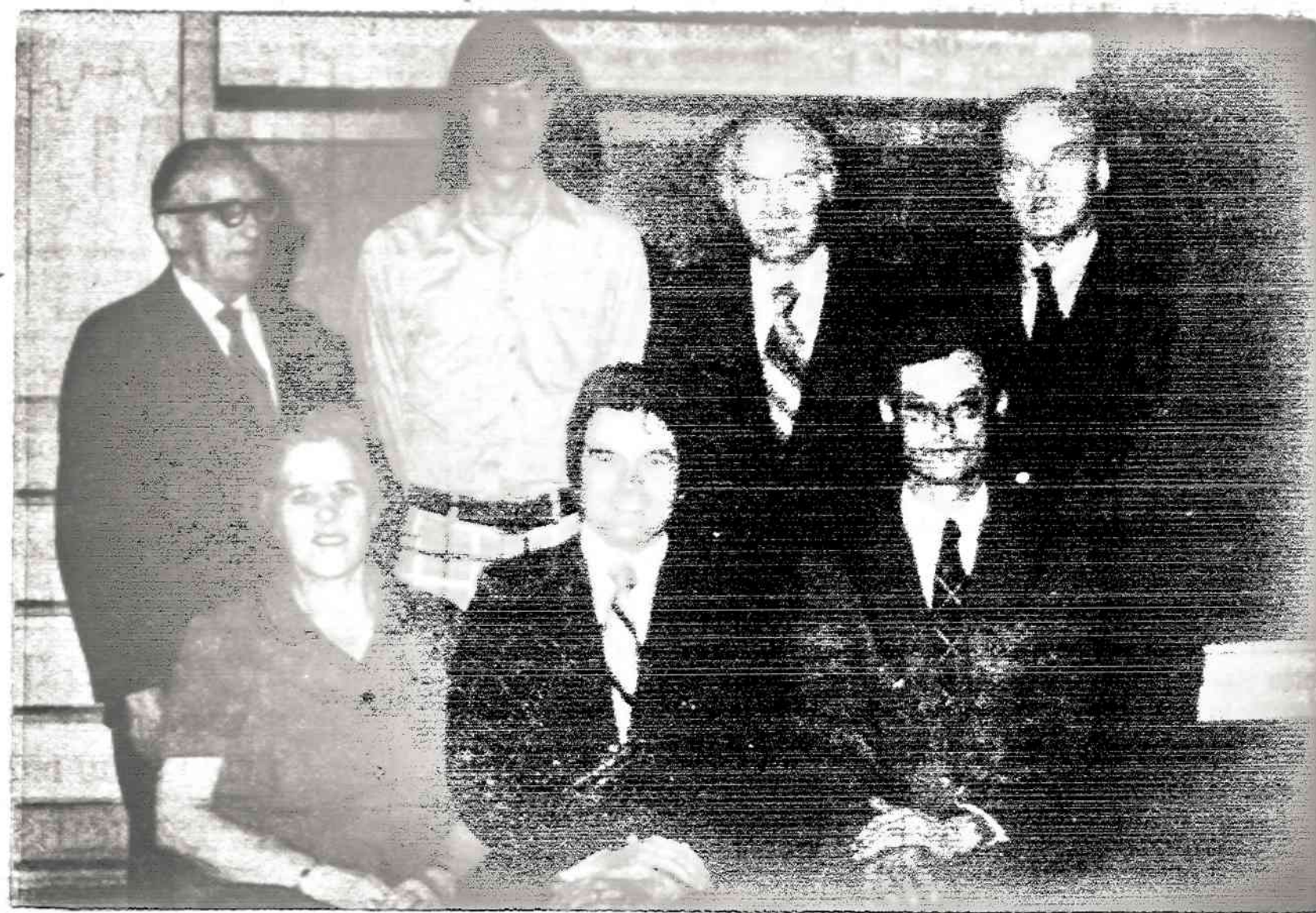
P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 8-8. Seštadieniais 9-1. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PRespect 6-5084

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba gegužės 7 d. po pasiskirstymo pareigų: iš kairės į dešinę — vicepirminė, Elzbieta Paurasienė, pirm. advokatas Rimas Sakis-Sukauskas, vicepirmin. inž. Saulius Kaunelis, stov. iš deš. Pranas Polteraitis, jaunimui atstovaujantis Jonas Marčiulskas, pavergtomis tautoms atst. inž. Bernadė Brizys ir valdybos narys Antanas Sukauskas.

Nuotrauka K. Sragausko

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

Apie mano ir kitų
lietuvių veikimą

1910-11 m. mano visuomeniniam veikime buvo atoslūgis. Buvau pasitraukęs iš komitetų bei komisijų, bet dar nepalioviau lankę vyrų choro pamokas. Bendrai, mažne visi Chicago lietuviai išsiję. Tik Tėvynės Mylėtojų draugija skubino baigti Kudirkos raštų išdalimą.

Katalikiškoji visuomenė buvo baigusi statyti bažnyčias, klebonijas, mokyklas ir išsiję. O tai buvo atliktas milžiniškas darbas. Per 18 metų Chicago lietuviai buvo pastatę 8 bažnyčias, tiek pat klebonijų ir penketą mokyklų. Kaikurios bažnyčios ir mokyklos buvo gan įspūdingos. Jie buvo nupirkę žemę šv. Kazimiero kapinėms ir kapines juo-

šė mirusių lietuvių laidojimui. Visa tai kainavo milijonus dolerių. 60,000 lietuvių — tai buvo milžiniškas darbas.

Dar reikia priminti, kad ne visi lietuviai buvo pastovūs gyventojai. Daug jų buvo perėjūnai, atvykę užsidirbti dolerių ir grįžti tėvynėn. Buvo ir tokių, kurie tūnojo savo kiatelėje ir niekur neprisidėjo, nieko nerėmė. Laisvieji ir protestantai lietuviai susirūpino kapinėmis. Šv. Kazimiero kapinės jų nepriėmė. Daug lietuvių teko laidooti čekų, lenkų ir amerikiečių bendrose kapinėse. 1911 m. susidarė draugų komitetas ir nupirko žemę Lietuvių Tautinėms kapinėms. Tais pat metais ten palaidojo pirmuosius lietuvius.

Tautiečiai arba sandariečiai daugiausia veikė švišalpos draugijose, kurių anais laikais buvo apie 100. Tais pat 1910-11 m. draugijos pradėjo vienytis į sąryšius. Bridgeporte susikūrė "Draugysčių Susivienijimas", šiaurinėje miesto dalyje — "Draugijų Sąjūdis", Town of Lake — "Susivienytos Draugysčių" ir t. t.

Bridgeporte tautiečių globoje veikė "Birutės" choras ir, Mikui Petrauskui vadovaujant, vaidino Blinda, Žemaičių razbaininką, o pelną atidavė "Aušros" skaityklai. Tais pat metais "Birutė" pastatė operetę "Kaminkrėtis ir Malūnininkas".

1911 m. "Birutė" išlydėjo M. Petrauską, o mokytoju laikinai tapo Jonas Byanskas. V. Mišeika "Aušros" menėje ruošdavo paskaitas. Tarp paskaitininkų buvo dėdė Šernas, K. Gugis, J. Varkala, J. Ilgaudas, dr. Graičiūnas ir dr. J. Šliūpas. Paskaitos vykdavo sekmadienio popietėiais.

Vyru choras jau buvo šiek tiek išgarsėjęs, nes jį krepšė į kalbėtojų iš rytų, būtent: J. Perkūnas ir J. Gaigalas, prašydami surengti jiems prakalbą. Choras sutiko, o man vėl teko plauti skelbimų lapelius.

Gaigalas buvo prasikaltęs socialistas savo anarchistiškomis idėjomis. LSS sekretorius P. Puskunigis buvo Gaigalą ir visą 13 kuopą Philadelphiaje, suspendavęs. Gal būti Gaigalas, norėdamas įsisteigti socialistams, ir kreipėsi į chorą.

Mes, Jurgelionis, Jokamas ir aš, persikėlėm iš Newberry gatvės namuko į "Pavietrės namą", kampas Canal ir 17 pl. Kodėl tas namas turėjo tokį negražų vardą — nežinau. Namas, kaip namas buvo dviejų aukštų, mūrinis ir, rodos, turėjo 8 butus ir dvi biznio vietas. Grindys ir laiptai buvo klevų ir, jei gyventojai netingėtų plauti, galėjo būti švarūs.

Mes trys susikraustėm į 4 kambarių butą, o šalia mūsų trijuose kambariuose gyveno 4 anarchistai. Jie tiek ginčydavosi, kad

net sienos virpėdavo. Kartą jie besiginčydamiesi tiek priukreno pečiuką, kad per plesterį užsidegė sienoje balanos ir prirūkė visą namą. Atvykę gaisrininkai ilgai ieškojo, kol gaisrą surado.

Aš vis dar jaučiau tėvynės ilgęsį. Rūpėjo mama ir kaip jai sekasi suvesti galus. Ji gyveno Šoniuose trečiojo Smilgevičių ūkio likusioje troboje. Už nuomą mokėjo darbu. Smilgevičiai duodavo durpių ir malkų, o karštas lašinų bryzų ir rūgštaus pieno kodėl Petronėlė atnešdavo.

Kitą rūpestį man kėlė Alsdė džiūose likusios trys mergės, kurios vienodai patiko, bet nežinojau kurią įsimylėti. Įsimylėjimui buvo laikas, nes ėjau 25-tus metus.

Svečiai

Berašant šį skirsnėlį atvyko į mano namus 4 žemaičiai. Du iš jų buvo Smilgevičiai iš Lankos Lauko ir Smilgevičiūtė su vyru iš Šonių. Du Smilgevičiai iš Lankos Lauko yra įpėdiniai Vinco Smilgevičiaus, kurį aš savo atsiminimuose neaiškiai aprašiau. Smilgevičiai iš Lankos Lauko norėjo žinoti, kokie giminystės ryšiai juos siejo su anuo mano šeiminku, bet aš negalėjau paaiškinti, nes buvau užmiršęs, kad Lankos Lauke Smilgevičių, dviejų dukterų, gyvenusių dvare, dar buvo du sūnūs su motina Lankos Lauko ūkyje. Man juos teko matyti su Smilgevičiene du kartu, bet niekas manęs su jais nesusapžindino, todėl greit užmiršau.

Vincas Smilgevičius buvo Lankos Lauko (ne dvaro) ūkininkas ir geromis sąlygomis nuomavo iš popo Sovos dvarą, o jo žmona su dviem sūnum pasiliko valdyti ūkį. Abu buvo jau per 60 metų. Du Smilgevičių sūnūs buvo tarp 14 ir 16 m., o dukterys tarp 18 ir 20 m.

Sonių Smilgevičiūtė pasakė, kad jos tėvą Juozą Smilgevičių komunistai išvežė į Sibirą ir numarino; kad Pranas Smilgevičius, pabuvęs keletą metų Amerikoje, grįžo į tėvynę, apsigėdė.

Čiurpuliai vieni pagalvojus apie komunistų žiaurumą. Juk tai žiauriausia niekšybė imti ramų žmogų iš jo namų ir vežti į šaltą Sibirą!

Smilgevičiūtė, Juozo dukrai, reiškiau giliausią užuojautą!

Juozas Šmotelis

5 SVARAI BULVIŲ \$1.65

Bulvės pasidarė liuksuso prekė ir naujų, šimtetinių bulvių, 5 svarai didžiosiose krautuvėse įkainuotos po daugiau kaip pusantro dolerio. Chicago Tribune pranešimu, Maine bulvių 100 svarų kaina \$19.15, tai yra 4 kartus daugiau negu buvo jų kaina prieš tai. May Idaho bulvių 100 svarų kaina \$18.40.

DARIAUS IR GIRENO DIENA

Poetai lakūnus apdainavo, muzikai sukūrė jų garbei kūrinį. Skulptoriai ir dailininkai pagaminio lakūnų paminklų projektus, statulas, biustus, bareljefus, medalius, paveikslus.

1934 m. Lietuvoje buvo apie 800 Dariaus-Girėno gatvių, 24 aikštės, 18 tiltų, 8 mokyklos.

O liepos 17 d. tapo Dariaus-Girėno diena.

MARKO TVENO LIEŽUVIS

Viename pokylyje Markas Tvenas už parankės vedė kažkokią damą. Rašytojas buvo gerai nusiteikęs ir tarė:

— Kokia jūs žavė!

Išdidžioji dama tįmptelėjo lūpą ir atšovė:

— Deja, gaila, kad aš negaliu atsidėkoti panašiu komplimentu. Markas Tvenas nusijuokė ir tarė:

— O jūs pasielkite taip, kaip aš: pamėluokite.

KIEK TURI PLAUKŲ?

Vidutiniškai žmogus turi 80,000 plaukų, kurių kiekvienas yra nuo 0,06 iki 0,1 milimetro storumo.

Plaukai greičiausiai auga jaunystėje apie 18 metų. Per mėnesį plaukai užauga vidutiniškai 10 milimetrų. Vadinasi, žmogus per mėnesį išaugina 800 metrų plaukų.

Islandijos miestelyje Dangliu tik neseniai panaikintas potvarkis, pagal kurį neištekėjusioms moterims uždrausta sėdėti greta vyro viešose vietose: kine ir teatre.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Lietuvių Žagarės Klubas pusmetinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 26 dieną 1 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, o birželio mėnesį susirinkimo nebūs ir pradėsime atostogas. Po susirinkimo bus vaišės.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 24 d. 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

E. Strungys

BARBORA MASILIUNAS

Pagal tėvus Končaitė

Mirė 1974 m. gegužės mėn. 22 dieną 7:00 val. vak. Gimusi Lietuvoje, Kėtingos apskr. Andrijaus vls. Zadeikių kaime. Amerikoje išgyveno 80 metų. Paliko nuliūdę sesers sūnus James Nestekis su žmona bei kiti gimines, draugai ir pažįstami. Sauliai prašomi dalyvauti uniformuoti. Lietuvoje liko sesuo Jeva Genutienė, jos vyras Kazys su šeima. Laidotuviams rūpinaši Ciprijonas Genutis. Gėlių prašoma nesiųsti. Priklausė Šaulių Sąjungos Rinktinėi ir Lietuvių Kestūčio klubui. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litanica Avenue. Seštadienį, gegužės 25 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gėdulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse. Visi a. a. Barboros Masiliūnos gimines, draugai ir pažįstami nuostingai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutini patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Sūnėnas, sesuo, giminės. Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jėzaus vardui priklausys kiekvienas kelis". — Pil. 2:10.

Belaukdami šio pažadėto aukšto mūsų Viešpaties pagarbinimo neužmirškime, kad ta pati garbė, šlovė ir nemirtingumas bus suteiktas jo jaunajai, jo bendradarbiams, o privilegija patapti jaunosios klase priklausos pasaukietiams, išrinktiesiems ir ištikimiesiems, tikriesiems Jėzaus pasekėjams šiame Evangelijos amžiuje. Turėdami tokius brangius pažadus atmintyje, kaip atsargūs mes turime būti ir elgtis šventai ir dievobaimingai. Didžiausiu ryžtumu turime stengtis padaryti savo pašaukimą ir išrinkimą tikrą, kad iš tikrųjų laimėtumėm pažadėtus dalykus. Žiūrėkite, "kad neatpigumėte, bet būtumėte sekejai tų, kurie tikėjimu ir kantrybe paveikė pažadus".

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite namokamai, jei parašysite jokią adresą:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.

★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET

Phone: YArds 7-1911

Spaudos atstovai Balford direktorių suvažiavime: Juozas Ponskus (Naujienos), Pranas Šulas (Sandara), kun. Juozas Prunskis (Draugas) Antanas Gulbinskas.

Nuotrauka V. Noreikos

PARAPIJA REIKALAUJA SEIMYNIŠKŲ KUNIGŲ

Day City, Mich., katalikų parapijos taryba, atsižvelgdama į padėtį, kad mažiau bera kunigų, dvylika balsų prieš du ir vienam susilaikius, nubalsavo, kad Bažnyčia keistų savo nusistatymą ir leistų kunigams apsivesti. "Nenorime leisti į gincą, ar moterystės sakramentas yra klūtis eiti kunigiškas pareigas", pasakytos tos tarybos priimtoje rezoliucijoje. Tos parapijos klebonas John O'Callaghan pasakė, kad JAV-bėse tai yra pirmas kartas, kad parapijos taryba pasisakė už vedusius kunigus. "Parapijų tarybos yra naujiena, kuri buvo priimta Vatikano II Suvažiavime, ir mes esame tei-

sėtai ir demokratiškai rinkti", pareiškė klebonas O'Callaghan. "Katalikų kunigų stoka yra pačių žmonių reikalas. Tikram pašaukimui į dvasinį stoną celibatas nėra sąlyga. Kunigų pasitraukimai iš dvasiško stono nuolat daugėja ir daugumas meta kunigystę, kad galėtų apsivesti". Vien Saginaw diocезijoje per praėjusius 10 metų 27 kunigai vedė kunigystę — visi norėdami apsivesti.

DVIRAČIAI PRIEŠ VEŽI

Praeitą sekmadienį gegužės 19 buvo tikra dviratininkų diena su geru tikslu, nes daugiau kaip 5-000 dviratininkų dalyvavo vadinamame "baiketone" (Bike-A-Thon) su tikslu sukelti lėšų Ame-

rikos Vėjo Draugijai. Dviratininkams buvo atžymėtos važiuoti distancijos nuo 10 iki 30 mylių. "Baiketono" rezultate kovai su vėžio ligomis buvo sukurta apie \$50,000 ir niekas iš penkių tūkstančių dviratininkų nebuvo sunkiau sužeistas.

TRUMPAI

— Erdvilas Masulis, Beverly Shores, Ind., jubiliejinį metų platinimo bei naujų skaitytojų vėjus proga, tapo Naujienų skaitytoju jas užsisakydamas vieneriems metams. Naujienų mūsų skaitytojas p. E. Masulis yra architektas, aktyvus vietos lietuvių kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje, priklauso vietinio ir Indianos Nacionalinių parkų tarybai, taip pat Vidaus reikalų departamento Patarėjų komitetui. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už dėmesį.

— Teofilė ir Zigmas Mišauskai, ilgamečiai Cicero gyventojai, veiklūs lietuviškoje visuomenėje taip pat mieli ir socialūs savo aplinkoje bei lietuviškoje draugijoje, ruošiasi išvykti nuolatiniam gyvenimui į Union Pier, Mich., ir jau ten nusipirko namus. Laisvalaikiais nuo pareigų bei visuomeninės veiklos Zigmas mėgsta žuvažinti ir jau tam tikslui paruošė meškeres. Artimi draugai jiems surengė išleistuves, prisiminimai ilgąmetę nuoširdžią draugystę ir linkėjimai geros kloties naujoje vietoje.

— Jonas Makūnas, Rockford, Ill., pratęsdamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė vėjui 3 dol. Ankščiau jis yra parėmęs Naujienas stambesne dovana. Naujienomis jis yra labai patenkintas ir linki, kad visi lietuviai jas skaitytų. Jo visi pažįstami jau skaito Naujienas, todėl apgailestauja, kad dabar negali pristatyti naujo skaitytojo jubiliejinį metų vėjui — tikslu padvigubinti skaitytojus.

— Aleksas Andriūnas iš šiaurinės miesto apylinkės, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė nuoširdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus jubiliejinį metų proga. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už gražius žodžius ir už 10 dol. dovana paraiši.

— Naujienų Baliaus dalyviai ir suinteresuoti asmenys gali užsisakyti to atmintino įvykio — 60 m. sukaktuvių šventės fotografijas. Jos buvo atspausdintos Naujienose. Kainuoja kiekviena po vieną dolerį. Kreiptis į Naujienų administraciją.

— Balford istaigoje, Čikagoje, gegužės 14 d. lankėsi iš Lenkijos atvykusi lietuvė Miliana P. ir paprašė rūbų. Jai buvo leista pasirinkti Balford rūbų sandėlyje sau ir savo šeimai reikalingų rūbų. Tautietė labai džiaugėsi gavusi tokią paramą ir plačiai papasakojo apie lietuvių gyvenimą Lenkijoje.

— Inž. Eugenijus Bartkus atstogauja Rhinelander, Wis. Chicago grįš birželio viduryje. Jonas Lengvinas išvyko į savo vasarvietes, Union Pier, Mich., ir jau priima svečius ir vasarotojus. Jonas Kran grįžo iš St. Petersburgo Floridėje į Free Soil, Mich.

— Willow Springs, Ill., jau būdavo renkamos aukos Balford, tačiau šiais metais ten buvo oficialiai įsteigtas Balford skyrius numeris 8-tas. Jam vadovauja Balford Čikagos apskrities pirm. V. Šinkus.

— Jonas G. Evans nustatytais laikotarpiais užsako mišias Marquette Parko Lietuvių parapijos bažnyčioje už mirusius tikinčiuosius, palaidotus iš jo ir Mažeikos laidojimo koplyčios. (Pr.)

— Aviacijos pulk. Albertas E. Audick - Audickas, gim. Bostone ir buvęs Aviacijos bazės Colorado valstijoje, paskirtas Amerikos kariuomenės Radio ir TV viršininku istaigoje, 1016 No. McCaden Pl., Hollywood, Calif. 90038. Jis ir jo žmona, kilusi taip pat iš Bostono, puikiai kalba lietuviškai. Augina 11 vaikų — 3 mergaites ir 8 berniukus.

— Dr. Jokūbas J. Stukas, Lietuvos Vyčių veikėjas ir pirminkas, taip pat lietuviškų radijo programų pirmūnas ir vedėjas, yra prezidentas Schuyler Tūpymo ir Skolimo b-vės, Kearney, NJ. Dauguma direktorių taip pat yra lietuviai: J. M. Belza, G. Katilus, F. Galenitis, S. M. Mickewich, MD., J. D. Nekrošis, W. Plikaitis.

— Atidaryta nauja šviežios žuvies krautuvė. Yra importuota lietuviško mėsados, latviškų šprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų silių. 6307 So. Artesian Tel.: 776-4712. (Pr.)

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos vadovybė rengia linksmą, su įvairenybėmis pikniką, kuris įvyks š. m. gegužės 26 d., sekmadienį, Bruzgulienės sodyboje, Willow Springs, Ill. Visus prašome dalyvauti. (Pr.)

— Margučio gegužinė rengiama gegužės 26 d., sekmadienį, Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill. Veiks valgykla ir baras. Gros Ramonio orkestras. Bus kitų įdomybių. Visi kviečiami dalyvauti. Specialūs autobusai pradės kelti 11:30 val. ryto nuo Halsted ir 18 g-vės. Stos prie 33 ir Halsted, Archer ir Western Avenue, Archer ir California. Važiuojant California Avenue stos prie 43, 47, 55, 63, 67 ir 71 gatvių. Taipgi prie 71 ir Kedzie. Iš gegužinės išvažiuos 7 val. vak. Kelionės kaina \$2.50. (Pr.)

MARIE HELENE GIEDRAITYTE 1974 m. Gintaro baliaus debutantė, 17 m. amžiaus, gyvenanti Marquette Parko apylinkėje, yra Antano ir Alvinos Giedraičių dukra. Marie Giedraityte lanko Maria auklėsenoje mokyklą ir Jones komercinę mokyklą. Ji priklauso "Vyčių" tautinių šokių grupei, Marquette Parko chorui; yra dalyvavusi tautybių festivalyje, Navy Pier. Ji dainuoja, skambina gitara; yra muzikalinės grupės "Stonecreek" narė. Su savo 2 sesutėmis sudaro dainuojančią Trio — "Tik Mes". Čikagos Lietuvių Moterų klubas pristatė visuomenei gintarėle Marie Helene Giedraityte birželio 22 d. Conrad Hilton viešbutyje.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

REIKALINGA RASTINĖS TARNAU-TOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747.

MAIDS MOTEL 6

647-7700 6450 TOUCHY AVE. NILES, ILL.

DEPENDABLE WOMAN NEEDED FOR SISTERS RETIREMENT HOME in Des Plaines, 5 day week. Go home, steady. General housekeeping. References. Also L.P.N.'s. Salary open. 297-5900

R. N's or L.P.N.'s. 3:00 P.M. — 11:00 P.M. NURSES' AIDES 7:00 — 3:00 = 3:00 — 11:00 Part time will be considered. Apply in person. BRENTWOOD NURSING & CONV. HOME 5432 W. 87th ST. OAK LAWN, ILL. An Equal Opportunity Employer

LOCKER ROOM Mature lady for women's locker room. Hours 1:00 P.M. to 9:00 P.M. Must speak English. Call 748-0495 South Suburban area.

HELP WANTED — MALE Darbininkių Reikia

PHOTO FINISHING New photo finishing facility in Addison, Illinois. Looking for: PRE-SLICERS FILM PROCESSORS PRINTERS B-W & COLOR CHECKERS PHOTO-ASSEMBLY MAINTENANCE QUALITY CONTROL SUPERVISION TRAINEES Call for interview 628-0500 PHOTOMAT LABS, INC.

DRIVER FOR FORD VAN TRUCK

5 days a week. Good pay. 421-3000

AUTO BODY MEN Must be expert on Foreign Cars. Must have own tools. Northside shop. Plenty of work. 334-9261

BUSINESS CHANCES Biznio Proges

MARQUETTE PARKE PARDOUDAMA TAVERNA Skambinti telef. 925-9849

— J. A. Krylovo "Simta pasakėčių" galima gauti Naujienose. Vertė mokytojas Jonas Valaitis. Minkšti viršeliai, 214 psl. Kaina \$4.00.

— Kiek kainuoja žmogaus sveikata, niekas negali tiksliai atsakyti. Vasaros karščių ir drėgmės atsiginti galima geru oro vėsintuvu, tokiu kaip Emerson. Jų daug galite pamatyti pas Gradinšką, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., tel. FR 6-1998. Kad Gradinškas jums galėtų geriau patarti, išmatuokite grindų plotą ir lango plotumą; vienu atvažiavimu gausite tikrą patarimą ir išsirenksite gerą vėsintuvą. Atd. 9—6; pirm. ir ketv. 12—9. Sekm. ir treč. užd. (Pr.)

ČEPUŠIS NOTARY PUBLIC Income Tax Service 3548 SOUTH EMERALD AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60609 (Pirmas aukštas, įėjimas iš kiemo) Tel. LA 3-1387 (Skambinti po 6 val. vakaro).

Pensijos ir kompensacijos iš Vokietijos ir iš kitų kraštų, pilietybės popieriai, įvairių valstybės formų pildymas. Interesanti reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės istaigos bei konsultuotojai. Padeda sutvarkyti pensijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Sutvarko Medicare ir kitas saskaitas. Padeda neturtin- giems gauti iš WELFARE ir kitų istaigų įvairias pašalpas: būto nemokamo gydymo nemokamo maisto kortelės ir kita. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir išskirtinius ir Ameriką Sudaromi testamentai ir asmenų patekėjimai. Kreiptis asmeniškai arba laiškais.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS. DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACĖVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PENKI BŪTAI IR 2 BIZNIO PATAL-POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

DVIEJU MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.

NOTARY PUBLIC Draudimo Informacijos INSURANCE

SIMAITIS REALTY Tel. 436-7878 2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT, 6 rooms each. Garage. By owner. 279-9459.

2 BUTŲ MORINIS NAMAS CICCERO

Labai gerame stovyje, po 6 kambarius kiekviename bute, bėnsmantas, garas, 2 bloki nuo miesto autobusu linijos. Skambinti Mrs. CROOKS, RICH PORT REALTOR Tel. 323-6323

ESTATE MUST SELL EVERGREEN PARK, 9319 So. MILLARD,

6½ room brick ranch with many extras on 7½ lot. A sacrifice. Call HENRY 423-1725 or GA 2-2563

MEDINIS, 5 kambarių, 2 miegamų, Marquette Parke. Geras, žemi tak-sai. Kaina \$16,500. Proga suaugusiai porai. Brokeris P. Zumbakis. FR 8-6916.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje NORMANA BURŠTEINA Tel. 263-5826 (istaigos) ir 677-8439 (buto) 185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. TVERAS LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Rpublic 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GA 4-8654

NAUJAS ADRESAS Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO" 6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois Telef. 598-9776

SKAITYK PAIS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJENAS

LAIMINGAI GYVENTI

MODERNUS 3 BUTŲ 19 metų mūras, kaip naujas ir 2 auto garažas. Prie vienuolyno. \$39,900.

1½ AUKŠTO MORAS ir 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas beismantas. Arti vienuolyno. \$30,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismante. Platus lotas. Garas. Arti ofiso, \$22,000.

DIDELIS modernus 6 kambarių namas ir 3 kambariai beismante. 2 auto garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. \$19,500.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Paramos. \$28,800.

KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butų mūras pajamoms. Našlė atiduoda už \$47,000. Arti parko.

1½ AUKŠTO apie 20 metų mūras 2 butai, įrengtas beismantas, platus lotas, garas, arti mūso. \$26,900.

KOLONISTŲ ponišką 2 aukštų mūras. 7 dideli kambariai, įrengtas beismantas. Centrinis šildymas ir vėsinimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. \$39,500.

VALDIS REAL ESTATE 7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

RITU NUOMAVIMAS. IVARIS. DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

STATOME NAUJUS NAMUS IR AT- LIEKAME IVAIRIUS PATAISYMUS. PETRAUSKAS & CO., Statybų Kontraktoriai. Tel. 476-4192.

HEATING CONTRACTOR Irenų mieste ir užmiesty naujus ir perstatytus senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O 62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$104 metams automobilio Liabilitų apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nuda- tomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, priyrusių darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais krausty- mo įrankiais. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. TEL. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coloriniai Certifikatai. V. VALANTINAS